

Čabský spravodajca

Časopis obyvateľov obce Čab

Ročník XIX.
Číslo 4/2021
December 2021
ISSN 1339-0082
Nepredajné

*Vianočné pranie prinášame,
pokoj a lásku Vám želáme.
Zastavme krok a spomaľme tep,
bo nádej treba rozdávať – teraz a hneď.
Aby srdce neochladlo a viera neumrela v nás,
nech Šťastné a Veselé sú tento rok pre každého z Vás.*

Slovo starostu obce

Vážení spoluobčania, vláda Slovenskej republiky vyhlásila na území celej SR núdzový stav, ktorý platí od 25. novembra a súčasne schválila aj zákaz vychádzania od 5:00 do 1:00 nasledujúceho dňa. Tieto opatrenia je potrebné dodržiavať a rešpektovať. Pandemická situácia u nás stále nie je dobrá, nemocnice sa zaplňajú. Myslím, že nie je človek, ktorý nemá alebo nemal vo svojej blízkosti niekoho, kto prekonal COVID-19. Preto je nevyhnutné, aby sme sa čo najviac chránili, dodržiavali usmernenia a opatrenia hygienikov, a podľa možností sa dali zaočkovať.

Obecný úrad aj Materská škola pracujú v režime OTP - zamestnanci, ktorí nie sú očkovaní, alebo ktorí neprekonali COVID-19 sa musia každý pondelok pretestovať. Vzhľadom na vyhlásený núdzový stav a zákaz vychádzania, stránky na Obecnom úrade vybavujeme iba po telefonickom dohovore, prípadne môžete využiť zvonček pri vstupe do Obecného úradu, ktorým ohlásite pracovníčku, ktorá stránku vybaví.

Život v obci je s ohľadom na pandemickú situáciu obmedzený, ale aj tak sa v obci niečo deje. Momentálne najviditeľnejšou aktivitou je umiestňovanie optických káblov s čím sú spojené výkopové práce. Práce realizuje firma ZYRY a celú akciu zastrešuje spoločnosť Telekom. Obec vydala iba povolenie na rozkopávku a zvláštne užívanie. Všetky nejasnosti, otázky, prípadné problémy, je potrebné komunikovať so spoločnosťou Telekom. Tu by som chcel občanov požiadať o trpezlivosť a zhovievavosť počas realizácie výkopových prác.

Ďalej, 23. októbra 2021 poslanci Obecného zastupiteľstva zorganizovali brigádu a spolu s OZ Človek a krajina uskutočnili výsadbu zelene v priestore medzi lávkou a cintorínom. Vysadili približne 30 listnatých stromov a 60 kríkov, za čo im chcem veľmi pekne poďakovať. Ďalšia podobná akcia sa konala 20. novembra, kedy sme založili novú tradíciu rodovej výsadby pre novonarodené deti v obci Čab. Výsadby rodových stromov sa zúčastnili aj rodičia detí narodených v roku 2020. V tejto výsadbe chceme pokračovať aj v ďalších rokoch, a dúfame, že takto vznikne sad ovocných stromov, ktoré ponесú pamiatku na osoby narodené v našej obci.

Čo sa týka budovania chodníka, obec dala prepracovať projektovú dokumentáciu na základe pripomienok Nitrianskeho samosprávneho kraja - ako vlastníka pozemnej komunikácie. Dúfam, že v jarných mesiacoch sa nám podarí výstavbu chodníka zrealizovať.

Územný plán obce je už pred ukončením, momentálne čakáme na pripomienkovanie od dotknutých organizácií. Nasledovať bude verejné prerokovanie v obci.

V minulom čísle som upozorňoval na nebezpečné stromy pri potoku Radošinka medzi Čabom a Novými Sadmi. Slovenský vodohospodársky podnik dal vyjadrenie, že požiadal o povolenie na výrub. Tento by sa mal realizovať v mesiacoch január - február 2022. Obecný úrad plánuje v zimných mesiacoch orezať náletové dreviny v časti Lahne pri bývalej železničnej stanici a pri ceste pri verejnom osvetlení, kde dreviny tienia.

V predchádzajúcom čísle som spomínal poplatky za smetné. Po dôslednom prepočítaní nákladov za vývoz komunálneho odpadu Obecný úrad musel pristúpiť k navýšeniu poplatkov od 1. januára 2022. Dôvodov je viac. Hlavne je to navýšovanie poplatkov za skládovanie komunálneho odpadu z dnešných 30,- eur za tonu na približne 120,- eur za tonu.

Trojnásobné zvýšenie poplatkov nás prinútilo tlačiť na Ponitrianske združenie obcí a na firmu Envirogeos, aby konečne pristúpili k váženiu vyváženého komunálneho odpadu. Do konca marca 2022 budú vozidlá vyvážajúce odpad vybavené vážiacim systémom, ktorý zabezpečí obciam priamu kontrolu nad hmotnosťou vyvezeného komunálneho odpadu. Po rozbehnutí váženia budú všetky smetné nádoby opatrené čipmi a to na náklady Ponitrianskeho združenia obcí. Následne bude spustený software pre obce na kontrolu vývozu a hmotnosti každej vynesenej nádoby. Postupne sa pristúpi aj k spusteniu aplikácie pre občanov, kde bude mať každý občan možnosť skontrolovať si svoju smetnú nádobu a mieru separovania. Od 1. januára 2023 sa nastaví systém odmeňovania - poplatkov podľa množstva separovaného odpadu. Fakturovať sa bude podľa počtu vyvezených nádob a množstva komunálneho odpadu (váhy).

Teraz na príjemnejšiu nótu. Je tu Mikuláš a čas Vianoc. 27. novembra 2021 kultúrna komisia pripravila adventný veniec, ktorý je umiestnený pred Obecným úradom. V sobotu 4. decembra chodil aj v tejto ťažkej situácii po našej obci Mikuláš. Deťom rozdával spolu s anjelmi a čertami darčeky v ich domovoch. V druhej polovici decembra sa podobná akcia bude konať aj pre našich seniorov.

Záverom by som sa chcel úprimne poďakovať za spoluprácu pracovníkom Obecného úradu, kolektívu Materskej školy, poslancom Obecného zastupiteľstva a členom komisií, ako aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa aktívne zapojili do diania v obci. Rovnako sa chcem poďakovať aj všetkým združeniam, ktoré pôsobia v našej obci a sponzorom, ktorí podporujú obec a akcie v nej.

Celkom na záver vám chcem popriať príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich blízkych a úspešný vstup do nového roka, aby sme ho prežili v pokoji a v zdraví.

Vďaka za finančnú a odbornú pomoc

Starosta obce a Obecné zastupiteľstvo v Čabe ďakuje všetkým firmám, živnostníkom a občianskym združeniam obce, ktorí počas roku 2021 poskytli finančnú, odbornú alebo akúkoľvek pomoc obci.

Všetkým prajeme príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa pracovných a osobných úspechov v novom roku 2022.

Z rokovania obecného zastupiteľstva v Čabe

24. ZASADNUTIE OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

– 8. 11. 2021

Berie na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení z 23. zasadnutia OZ v Čabe
- informácie k žiadostiam o pridelenie dotácie z rozpočtu obce na rok 2022
- informácie starostu obce

Schvaľuje:

- zapisovateľa a overovateľov zápisnice.
- predložený program z 24. zasadnutia OZ
- predĺženie nájomnej zmluvy nájomníka na jednoizbový nájomný byt v 12-bytovke
- vyradenie poškodeného a neupotrebitelného majetku obce
- za delegovanie zástupcov členov do Rady školy Mgr. Danielu Halvoníkovú a PhDr. Evu Ballovú Mikuškovú, PhD.
- Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti za rok 2020/2021

Vianočné zamyslenie

V každom človeku by malo stále pretrvávať niečo z dieťaťa. Schopnosť vidieť rozprávko krásne a predsa skutočné tajomstvo Vianoc, schopnosť prijať radostnú zvesť.

Vianoce si treba užiť, pretože sú to mimoriadne sviatky. Sviatky Božej lásky. Úprimnosť v hľadaní je krásne a múdre, život brať ako podujatie má zmysel v Bohu poňať život ako putovanie za Svetlom. V týchto dňoch je príprava liturgickým textom upriamená k tajomstvu narodenia Ježiša Krista. Ľudovo sa to pripomína hľadanie prístrešia pre Svätú rodinu. Pán Ježiš prišiel na tento svet. Zvestujem Vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom. Dnes sa Vám v Davidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán. Skrze neho môžeme lepšie pochopiť Otca, môžeme aspoň vytušiť jeho veľkosť. Nech Pán života a smrti vedie a žehná našej kroky.

Vianočné sviatky, pokoj v rodinách každému nech žiaľ zahojia.

Gertrúda Fačkovcová

Biele Vianoce

Znenazdajky prišiel očakávaný zimný čas.
Snečné dni značne skrátí,
dlhé, tmavé noci prinavrátí.
Budeme sa sánkovať, guľovať a lyžovať.
Po Vianociach nový rok zasa starší budeme.
Takto ide rok čo rok, aký bude nevieme.

Gertrúda Fačkovcová

Deti aj tí skôr narodení privítali Mikuláša

Všetky deti hádam vedia, že v decembri okrem Ježiška nosí darčeky aj Mikuláš. Vedia, že si treba vyčistiť čižmičky či topánočky a nachystať ich do okienok. O tom, že je tomu tak, sa presvedčili aj deti v našej obci. V sobotu, 4. decembra podvečer, Mikuláš spolu s pomocníkmi anjelmi a čertami poctil svojou návštevou aj deti z obce.

Najskôr v strede obce rozsvietil veľký vianočný strom a potom začal svoju cestu všetkými ulicami. Nielen vianočná hudba, ale aj anjelov zvonček či čertove rohy oznamovali príchod vzácnej návštevy. Všetky uličky boli plné nedečakovaných detí. Niektoré odvážne a niektoré trochu bojazlivé, najmä keď k nim pristúpili čerti. Deti mali pre Mikuláša pripravené básničky, pesničky či kresby. Za to ich Mikuláš odmenil balíčkom plným sladkostí. Bolo to radosti v detských očiach. Deťom, ktoré sa nemohli s Mikulášom stretnúť osobne nechali anjeli balíčky sladkostí pri dverách ich domu. Sprievod postupne obišiel všetky deti dobré i tie ktoré poslúchali o niečo menej. Ďakujeme Mikulášovi za jeho návštevu v našej obci.

Mikuláš nezabudol ani tento rok na tých skôr narodených. Dôchodcov, podobne ako deti, navštívil pri ich domoch spolu so svojimi pomocníkmi. Všetkým odovzdal vianočný balíček a jubilan-
tom roku 2021 aj krásnu vianočnú ružu. Keďže súčasná situácia opäť neumožňuje akékoľvek stretávanie.

Onedlho tu máme aj Vianoce. Veď práve Vianoce sú tým, čo v nás vzbudzuje príjemné pocity a krásne spomienky, na čarovný čas týchto sviatkov. Na Vianoce sa v nás prebúdajú tie najkrajšie pocity a snažíme sa o ne podeliť so svojimi blízkymi a drahými. Práve tento vianočný čas v nás prebúdza tie lepšie stránky, a preto sa viac ako inokedy snažíme byť k sebe priateľskí, milí, ohľaduplní a aj viac načúvame jeden druhému. Hľadáme úprimné ľudské porozumenie a túžime po láskavom ľudskom dotyku. Áno, v tom je to veľké tajomstvo a bohatstvo života. Bolo by krásne, keby to tak mohlo byť aj v bežnom a každodennom živote. Preto si vážme jeden druhého a zachovajme si slávnostné chvíle z vianočných a novoročných sviatkov po celý rok. Nezáleží na tom aké a koľko darčiekov si nájdeme pod stromčekom, ale záleží na tom kto je tam s nami. Preto si vážte rodinu a úprimných a dobrých priateľov. Želám Vám veľa zdravia, šťastia, lásky a veľa trpezlivosti pri zdolávaní osobných problémov. Prajem Vám všetkým, krásne prežitie vianočných sviatkov a úspešný vstup do Nového roku.

M. Báležová

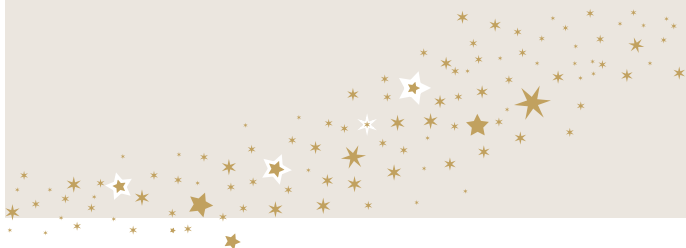

Dôchodcovia v Čabe sa činili

Október je čas jesenného upratovania vo vlastných dvoroch a záhradách, či iných spoločných priestranstiev. Naši dôchodcovia nelenili a zorganizovali brigádu dňa 12. 10. Prišlo nás sedem ochotných žien - dôchodkýň: Martuška S., Lucka Ch., Evička F., Gabika H., Gabika Z., Marika K., Danka V. Pobrali sme z domu upratovacie náradie, metly, hrable, nožnice, nožíky a hurá do práce. Poupratovali sme vydláždené priestory okolo Domu smútku od množiaceho sa machu na dlažbe, pozametali prístupovú cestu v areáli cintorína, kde sa dažďami nahromadili kamienky, lístie a hlina. Upravili rýchlo rastúcu okrasnú zeleň, tiež skrášlili okolie hlavného kríža. Ferko Králik s mobilnou kosačkou pokosil trávnaté časti. Nechýbala nám dobrá nálada, no i chuť pomôcť. Odchádzali sme síce riadne unavené, ale s pocitom, že sme prispeli k zveľadeniu našej obce.

Daniela Vaxmanská

O tom, ako sa nevzdávame...

Naši noví kamaráti zapadli medzi nás ostatných-skúsených škôlkarov bez väčších ťažkostí, s radosťou sme im ukázali všetky hry a hračky, ktorých je u nás neúrekom. Veru sa aj čudovali, keď videli ako si včielky na začiatku októbra začali nosiť batôžky s plavkami a uterákmi, a ako sa otužovali a prekonávali svoj strach z vody.

„Helovinsky“ karneval bol skvelý a diskotéku, či súťaženie nám žiadny vírus nepokazil. Hoci nám prekazil nejaký ten koncert, žonglérske a iné vystúpenie. Nevadí, našim malým kamarátom sme ale ukázali ako sa robí výživa, či ovocný šalát, upiekli sme si svoj chlebič. Väčšie deti začali na kreatívnom krúžku pracovať s hlinou...

Advent sme privítali adventným vencom, na ktorom pracovali usilovní mravčekovia. Podľa momentálnych nariadení sme pri-

vítali Mikuláša, ktorý ani v tejto dobe nesklamal a odmenil našu prácu sladkými balíčkami. Materská škola sa rozvoňala vôňou orechov a medovníkov, a oči detí sa zapálili radosťou z vianočných príprav. Túto radosť si veru ničím pokaziť nedáme..

Milí rodičia a priatelia našej materskej školy, dovoľte poďakovať sa za vašu podporu, ktorú cítime a dovoľte zaželať Vám, zdravé a požehnané sviatky. Nenechajte si vziať radosť, tak ako to nedovolia vaše-naše deti.

Naše poďakovanie patrí firme Bourbon, ktorá ani tento rok na deti nezabudla a postarala sa o mikulášske balíčky. Ďakujeme.

Kolektív MŠ

Šarkaniáda

Sériu našich obecných akcií sme na jeseň uzavreli Šarkaniádou v sobotu 23.10.2021 popoludní v športovom areáli obce. Akcia bola určená pre všetky deti, ich rodičov, starých rodičov, ujo, tety. Počasie nám celkom prialo, fúkal silný studený vietor, takže to od rána vyzeralo nádejne, že šarkany poletia. Popoludní sa začali schádzať deti so svojimi šarkanmi a na naše potešenie aj s rodičmi a starými rodičmi. Dostať šarkana na oblohu v silnom vetre nebolo až také jednoduché, v istých momentoch sa zdalo, že to najmä ockovia poňali ako osobnú výzvu a naplno sa vložili do akcie. Niektoré šarkany lietali lepšie a stabilnejšie, iné mali trochu problémy. No nakoniec sa všetkým podarilo vzlietnuť. Postupne sa na oblohe začali objavovať levy, lienky, draky, dúhy, princezné... a keď už boli raz hore, krásne sa vznášali. Objavili sa však aj také, ktoré sa doslova utrhlí a leteli si ponad domy a stromy. Jedného šarkana si jeho majitelia našli až na hlavnej ulici, druhého sme boli zachraňovať z neďalekého orecha.

Keďže v tento deň bolo chladno, bol pripravený aj teplý čajík na zahriatie. Všetky deti, ktoré prišli so šarkanom, dostali malý sladký darček, aby sa posilnili a vládali so svojimi šarkanmi behať. Navyše, najkrajšie vlastnoručne zhotovené šarkany boli ocenené špeciálnymi cenami. Bolo to veľmi milé prekvapenie, že s vlastnoručne vyrobeným šarkanom prišlo hneď niekoľko detí a úžasné bolo, že šarkany boli funkčné a krásne lietali.

Šarkaniáda je už u nás tradičnou akciou, a sme radi, že sa nám ju podarilo aj tento rok zorganizovať.

Eva Ballová Mikušková

Srdečne všetkých pozdravujem z ďalekého Kazachstanu!

Po dlhšej odmlke sa chcem opäť trochu podeliť s vami o mojej práci na misii.

Ako už mnohí z vás iste viete, som zodpovedná za fond „Charitas“ (Charita), v západnej časti Kazachstanu, ktorá má spolu štyri oblasti s rozlohou asi 736 200 km². Centrum tejto organizácie sa nachádza v meste Atyrau, ktoré je približne v strede Západnej časti Kazachstanu, na hranici Európy a Ázie pri Kaspickom mori, s obyvateľstvom okolo 300 tis. ľudí v meste Atyrau a celkovo v oblasti okolo 2 930 000 ľudí, čo je asi štyria ľudia na km². Taktiež je tu veľa nerastných surovín, nafta, plyn, chróm..., no aj napriek tomu je tu veľká bieda. Je to spôsobené najmä korupciou, ktorú tu praktizuje väčšina zbohatlíkov a politikov.

Mojou náplňou práce je koordinácia projektov v charite, vybavovanie rôznych dokladov, povolení, stretnutia so sponzormi, spolupráca s inými organizáciami, a tak podobne.

Čo sa týka projektov, naša charita má rôzne ciele. V meste Aktope funguje už niekoľko rokov dom pre bezdomovcov, ktorý je otvorený od jesene do leta, kde majú bezdomovci možnosť dostať kompletný teplý obed, osprchovať sa, oprať si veci, či dostať nové, a tiež majú možnosť za pomoci našich pracovníkov vybaviť si osobné doklady, o ktoré z akéhosi dôvodu prišli.

V ostatných mestách charita funguje podobne... Pomáhame potravinami, oblečením, školskými potrebami chudobným a mnohdeťným rodinám, taktiež sa staráme o nevládných, starých a chorých ľudí.

Okrem tohto všetkého sa nám podarilo rozbehnúť projekt „Po-

moc rodičom detí so syndrómom Downa“ zatiaľ v troch mestách našej teritórii (Atyrau, Uralsk, Kuľsary), ktorý tu má veľký úspech, keďže Charita bola prvou organizáciou v Kazachstane, ktorá začala pomáhať takýmto deťom. Žiaľ, nie sú tu odborníci a špecialisti, ktorí by vedeli pomôcť a poradiť rodičom, preto ani sami rodičia nevedia, ako takému človečikovi pomôcť a sami sú

zúfalí. Mnohí v tejto v moslimskej krajine chápu narodenie dieťaťa so syndrómom Downa, ako Boží trest, častokrát sa zbavujú od týchto detí alebo sa za nich hanbia a držia ich zatvorené len doma. V našom projekte pracuje zatiaľ šesť pracovníkov, ktorí prešli kurz práce s deťmi so syndrómom Downa s pomocou talianskeho lekára a profesora Luigi Sangalli, ktorý pracuje v tejto sfére už tridsať rokov a rozpracoval program, podľa ktorého môžeme pomôcť každému dieťaťu individuálne.

Cez náš projekt sa snažíme pomáhať nielen deťom, ale aj rodičom. Taktiež sa snažíme doniesť informáciu do obyvateľstva, aby dokázali aj oni prijímať takýchto ľudí a neodvrhovali ich. Je to zložité, ale pomaličky vidno plody nášho úsilia. Mnohí rodičia sa najskôr pozerali na nás s akousi nedôverou a nevedeli pochopiť, ako kresťania zo Západu chcú bez akéhokoľvek nároku na odmenu pomáhať ich moslimským deťom, keď ani ich vlastná vláda im nechce pomôcť. Teraz je to už iné, rodičia nás prijímajú s úctou a vďakou, a spoločne sa snažíme o rozvíjanie tohto projektu a teda detí, z ktorých sú mnohé veľmi šikovné.

V nastávajúcim roku máme v pláne nájsť, a ak Pán Boh dá,

tak aj kúpiť pozemok, na ktorom by sme chceli postaviť denné centrum - škôlku pre deti so syndrómom Downa. Momentálne pracujeme len v malých priestoroch, v bývalom „salóne krásy“, ktoré sme trochu prestavali. Na začiatok nám to bohato stačilo, no teraz nám detí pribúda a tieto priestory nás už stiesňujú. Momentálne naše centrum navštevuje okolo štyridsať detí od deviatich mesiacov do dvanásť rokov.

Najväčšia záťaž pre nás je tá finančná. Štát sa nesnaží nijako pomôcť, preto sme závislí zatiaľ iba od sponzorov a dobrých ľudí. A zohnať peniaze v tejto neľahkej dobe je naozaj veľmi náročné. Preto prosím o modlitbu za našu misiu a konkrétne tento projekt pre deti.

Ak by niekto chcel finančne podporiť konkrétne tento projekt alebo vedel by o niekom, kto by chcel pomôcť, môže ma

kontaktovať prostredníctvom e-mailu: caritas.atyrau@gmail.com

Všetkým vám zo srdca prajem požehnané a milostiplné Vianočné sviatky, naplnené radosťou a pokojom z narodenia Spasiteľa!

S pozdravom Eva

Adventný veniec

V nedeľu 28. 11. 2021 sa začal advent, obdobie štyroch týždňov, počas ktorých sa na Vianoce pripravujeme. A to predovšetkým duševne a duchovne, materiálne by malo byť tým menej podstatným. Adventná doba by tak nemala byť len časom horúčkovitého zháňania darčiekov a stresov. Toto obdobie milujú predovšetkým naši najmenší, počas neho ich obdaruje Mikuláš sladkými dobrotami a vedia, že Vianoce ako krásne sviatky, predovšetkým rodiny, sa blížia.

Symbolom Adventu je veniec. Adventný veniec je kresťanská vianočná dekorácia tvorená vencom zo vždyzelených vetvičiek, na ktorom sú pripevnené štyri sviečky. Obyčajne sa ukladá doprostred stola alebo veša zo stropu. Zhodnúť sa na jednom pôvode adventného venca však nie je vôbec jednoduché. Podľa istých zdrojov už predkresťanské germánske národy vencom so zapálenými sviečkami vyjadrovali nádej, že chladná zima sa skončí a príde vytúžená jar. Neskôr v stredoveku kresťania prevzali túto tradíciu a prispôbili si ju tak, aby veniec a sviečky na ňom zapálené vyjadrovali svetlo sveta, teda Krista, ktorý rozptýli temnotu i hriech. V Škandinávii zasa ľudia počas zimy zapalovali sviečky do tvaru kruhu a modlili sa, aby slnko predĺžilo deň a obnovilo teplo. Iné dôkazy zasa naznačujú, že adventný veniec bol vytvorený iba nedávno, až v 19. storočí. Za všetkým by mal byť istý nemecký protestantský pastor, ktorý v roku 1839 zhotovil veľký drevený kruh a položil naň 19 malých červených a 4 veľké biele sviečky, pričom malé sviečky zapaloval postupne, každý všedný deň v čase Adventu a v nedeľu rozhorel aj veľkú sviečku. Neskôr sa adventný veniec zjednodušil, zmenšil, až vyzerá tak, ako ho poznáme v súčasnosti. Pokiaľ ide o tvar venca, nie náhodou je okrúhly. Kruh – bez konca i začiatku, má totiž symbolizovať Boha, nesmrteľnosť duše a večný život nájdený v Ježišovi Kristovi. Šišky či orechy, ktoré veniec zdobia, sú zasa

symbolom života a vzkriesenia. Štyri sviečky reprezentujú štyri týždne Adventu. Kresťanská tradícia uvádza, že každý týždeň, teda každá jedna sviečka, predstavuje tisíc rokov od čias Adama a Evy, až po narodenie Spasiteľa. Dokonca aj farba sviečok je dôležitá. Tri sviečky by mali byť fialové a jedna ružová. Fialová, predstavuje modlitbu, pokánie a pripravené obete. Plamienok ružovej sviečky by mal horieť na tretiu adventnú nedeľu, pretože symbolizuje radosť a nádej. Niektoré modernejšie zvyky zahŕňajú aj bielu sviečku umiestnenú uprostred venca. Tá má predstavovať samotného Krista a svietiť na Štedrý deň. Ďalšia tradícia hovorí o tom, že tri fialové a jedna ružová sviečka sa môžu nahradiť štyrmi bielymi, ktoré majú svietiť po celý čas vianočných sviatkov. Svetlo opäť znamená Krista – svetlo sveta. Borovica, cezmina alebo tis predstavujú nesmrteľnosť, céder zase uzdravenie. Pichľavé listy a ihličie pripomínajú trňovú korunu. Akékoľvek šišky, orechy, sušené ovocie, ktorými je veniec ozdobený, symbolizuje život a vzkriesenie.

Tak ako po minulé roky sme pre Vás pripravili aj my náš veľký Adventný veniec v strede obce a dúfame, že je spriemnením obdobia, ktoré je každoročne pre nás všetkých obdobím čarovným, nech už máme 8 alebo 80 rokov. Želám Vám aby ste ho prežili pokojne a radosťne.

Miroslava Líšková

Použité zdroje:

NÁDASKÁ, K. Slovenský rok. Bratislava : Fortuna Libri, 2012. 328 s. ISBN 978-80-8142-056-6

PROSTRENO.CZ. 2016. Historie adventního věnce. Znáte jeho symboliku?. In prostreno.cz [online]. 2016 [cit. 19.2.2017] Dostupné na: <https://www.prostreno.cz/tipy-a-triky/clanky/20099/Historie-adventniho-vence-Znate-jeho-symboliku>

Sad rodákov

V sobotu 20.11.2021 sme v našej obci začali s milou tradíciou vysádzania stromov pre narodené deti v našej obci. S touto myšlienkou sme sa pohrávali už dlhšiu dobu. Vždy na jeseň vysadíme jeden strom za každého novonarodeného „Čabana“ v predchádzajúcom roku. Tento rok sme teda sadili stromy za detičky

narodené v roku 2020. V predchádzajúcom roku sa v našej obci narodilo 8 detí. Za asistencie detí, ich rodičov a starých rodičov sme vysadili v parku 8 čerešní. Dúfame, že táto tradícia sa pevne usadí v našej obci a bude mať dlhoročné pokračovanie. Tak teda nech detičky aj stromy rastú ako z vody!

Sadenie stromov

Možno ste na jeseň postrehli, že sa po obci pohybovala skupinka ľudí – poslanci a dvojica pánov. Šlo o obhliadku našej obce s cieľom vyhliadnuť miesta, kde by sme postupne mohli začať s výsadbou zelene (prípadne revitalizovať a dopĺňať existujúcu výsadbu). Rozhodli sme sa spolupracovať s občianskym združením Človek a krajina, zoskupením dobrovoľníkov a nadšencov, ktorých cieľom je ochrana rastlín, živočíchov a pôdy, tvorba krajiny, zvyšovanie biodiverzity v krajine, obnova pôvodných lúčnych a lesných spoločenstiev. Združenie ponúka (nielen) obciam bezplatnú pomoc a spoluprácu. V našom prípade bola dohoda, že oni nám poskytnú nielen rady čo a kam správne vysadiť, ale aj samotné dreviny z ich vlastnej škôlky, a my poskytneme na oplátku priestor, náš čas a ochotné ruky.

Pozvali sme k nám Vladimíra Hagaru a Róberta Baboša, ktorí s nami prešli obec, vypočuli si naše predstavy a plány, ale aj historické pozadie jednotlivých miest v obci a spoločne sme sa dohodli, že s výsadbou začneme pod cintorínom, kde už nejaké základy boli položené ešte z čias pána starostu Mellena. Vzhľadom na podmienky pôdy pod cintorínom chalani z OZ navrhli na výsadbu pôvodné druhy: lipa malolistá, dub letný, jaseň štíhly, javor mliečny, hrab obyčajný, vtáčí zob, liesky, bršleny, trnky, driene a hlohy.

Niektorí dobrovoľníci sa zišli už v nedeľu 10. októbra, aby pripravili – vykopali jamy k výsadbe a o týždeň v sobotu, 23. októbra sme sa ráno stretli pod cintorínom a začali sme. Prišli poslanci, ale aj dobrovoľníci, dospeláci aj deti, celé rodiny. Rozdelili sme sa do tímov –hnojíči, polievači, sadiči, osádzači pletiva a natielači slamy. Práca postupovala veľmi efektívne, do popoludnia sme vysadili približne 30 stromov a 60 kríkov. Začali sme výsadbou dubov za zberným dvorom, na mieste bývalého kompostoviska, pokračovali sme lieskami, ktoré sme nasadili okolo areálu zberného dvora a následne sme sa presunuli do priestoru pod cintorínom, kde sme pokračovali vo výsadbe línie kríkov, ktoré budú oddelovať naše stromy a kríky od poľa. Na záver sme už existujúcu výsadbu pod cintorínom rozšírili a doplnili o listnaté stromy.

Sme presvedčení, že takáto aktivita sa nám vráti o niekoľko rokov. Klimatické zmeny pociťujeme na vlastnej koži už teraz a výsadba zelene, starostlivosť o krajinu, citlivosť k nášmu prostrediu budú jedným z kľúčových nástrojov, ako nepriaznivým vplyvom týchto zmien čeliť.

Ďakujeme všetkým poslancom, obecnému úradu, OZ Človek a krajina, a dobrovoľníkom (Peter Zelenák, Peter Varaga, rodina Hotová, František Balla, Matej Vranka, Juraj Barus, Natália Šmitalová, Peter Jobek, Nina Jobeková, Dušan Kolesár, Adrián Slovák, Matej Greguš) za ich ochotu, nasadenie a čas. Pevne veríme, že sa v tejto tradícii bude pokračovať každý rok – len priebežnou a pravidelnou výsadbou a starostlivosťou o zeleň zabezpečíme, že naša obec bude vždy zelená.

Eva Ballová Mikušková

Bude mať počas vianočných sviatkov dôvod na oslavu aj naša Zem

Vianočné sviatky sú obdobím hojnosti, radosti a pokoja. Trávime spolu viac času, viac nakupujeme, obdarúvame sa, a tým pádom tvoríme aj viac odpadu. Vianoce by nemali byť o plytvaní, zbytočných darčekom a nadmernej spotrebe jedla. Skôr o spoločne strávených chvíľach s rodinou a blízkymi a nemali by sme pri tom zabúdať ani na svoje okolie, prírodu, životné prostredie.

Prinášame vám zopár praktických tipov, ako si užiť Vianoce a pritom zamedziť vzniku prebytočného odpadu a urobiť niečo pre životné prostredie.

• Vianočné nákupy

Menej je niekedy viac. Pustite uzdu svojej fantázii a skúste obdariť svojich blízkych vlastnoručne vyrobeným darčekom, ekologickou kozmetikou či zaujímavou knihou. Vhodnou alternatívou sú nehmotné darčeky v podobe zážitkov (vstupenka do divadla či fitness centra, jazykový kurz, wellness pobyt a pod.). Ak ste sa rozhodli pre hmotný darček, vyhnite sa kope drobností a kúpte skutočne užitočnú vec, ktorá bude mať dlhobojšie využitie.

• Jedlo na vianočnom stole/predvianočné nákupy

Odpad vzniká už pri nákupoch. Preto si ich vopred premyslite a urobte si zoznam. Vedeli ste, že skoro 50 % komunálneho odpadu tvorí bioodpad? Nakupujte preto len to, čo naozaj spotrebujete. Vyberajte si trvanlivejšie potraviny a dajte prednosť lokálnym výrobkom alebo bezobalovým potravinám.

Na nákupy sa vyberte s vlastnou opakovane použiteľnou taškou a vreckami. Vyhnite sa tak nepotrebným obalom, ktoré sa po vybalení pečiva, ovocia či zeleniny stávajú okamžitým odpadom.

• Vianočný stromček, ozdoby a osvetlenie

Dajte prednosť prírodným materiálom, kúpte si živý stromček v kvetinári, alebo si naaranžujte vetvičky do vázy. Za uváženie stojí kúpa izbového ihličnanu, ktorý je celoročne krásny a práve na Vianoce mu môžete dať vianočný šat. Originálny a jedinečný stromček sa dá vyrobiť z konárov alebo z kníh, ktoré je možné spestriť ozdobami alebo osvetlením.

Ozdoby a vianočné dekorácie si môžete vyrobiť z prírodných materiálov (drevo, ihličie, šišky, šípky, škorica, sušené ovo-

cie a podobne), ktoré budú isto jedinečné a s vôňou prírody. Ideálnou a úspornou formou vianočného osvetlenia sú LED žiarovky, spotrebujú totiž oveľa menej energie a vydržia dlhšie oproti klasickým. Darček odporúčame zabaliť do recyklovaného papiera alebo papiera a tašiek z minulých Vianoc. Balenie darčekom nemusíte obmedziť len na papier, môžete skúsiť napríklad aj látku.

• Vianočné pozdravy

Využite SMS, e-mail, alebo Whatsapp či Messenger. A ak do pozdravu vložíte kúsok seba a zakomponujete nejakú milú fotku, určite príjemne potešíte rodinu či priateľov. Sú rovnako osobné ako pohľadnic.

Ako správne zatočiť s odpadom, ktorý vznikne počas sviatkov?

ŽIVÝ STROMČEK:

• každoročné dilemma. Dekorovanie domácností živým vianočným stromčekom je tradíciou už od nepamäti. Jednou z najväčších výhod je však jeho trvanosť. A ako sa ho zbaviť po Vianociach? Nechajte ho voľne položený pri stojiskách odpadových nádob (vedľa kontajnera). Väčšina miest zabezpečuje od januára zvoz stromčeka a postará sa o jeho recykláciu. Aj nábytkársky koncern IKEA každoročne zbiera vianočné stromčeky, ktoré využíva na biomasu. Vedeli ste, že z nich na Slovensku tento rok prvýkrát vyrobili nový nábytok? Aj použitý vianočný stromček môže mať príbeh so šťastným koncom. Nezabudnime ho zbaviť všetkých ozdôb.

**Bude mať počas
vianočných sviatkov
dôvod na oslavu aj naša Zem?**

Papierové obaly z darčiekov, papierové krabice, letáky, obaly z múky:

- patria do modrého kontajnera či vreca na papier, pokiaľ nie sú znečistené, mokré a masťné. A nezabudnite odpad pred vyhodnotením stlačiť.

PLASTOVÉ OBALY Z POTRAVÍN, DARČEKOV, KOZMETIKY, PLASTOVÉ FLAŠE, TÉGLIKY Z JOGURTOV:

- patria do žltého kontajnera alebo vreca určeného na plasty. Aj tu platí, že obaly je potrebné zošliapnuť a zmenšiť ich objem. Nesmú obsahovať zvyšky tekutín, jedla či kozmetiky.

ZAVÁRANINOVÉ POHÁRE, SKLENÉ ČREPY, FLAŠE:

- patria do zeleného kontajnera, prípadne vreca. Flaše a obaly nie je nutné umývať, stačí len dôkladne odstrániť ich obsah.

ŽIAROVKY, BATÉRIE Z HRAČIEK ČI SVETELNÝCH DEKORÁCIÍ:

- môžete ich odovzdať v obchodoch, kde sa tieto výrobky predávajú.

SVETLÁ A SVETIELKA, POKAZENÉ DOMÁCE SPOTREBIČE:

- zber elektroodpadu ponúkajú nielen zberné dvory či mobilné

zbery, ale aj predajne elektrospotrebičov, ktoré prevezmú elektroodpad bezplatne.

ZVYŠKY JEDLA:

- šupky z ovocia či zeleniny, škrupiny z vajíec, vrecká z čaju a podobne patria do bioodpadu alebo sa dajú kompostovať v domácich kompostéroch,
- pokazené potraviny alebo zvyšky vareného jedla či potraviny živočíšneho pôvodu treba vytriediť do kuchynského odpadu.

POUŽITÝ KUCHYNSKÝ OLEJ:

- dá sa odovzdať v uzatvorenej nádobe na niektorej z čerpacích staníc, v blízkosti niektorých supermarketov, prípadne na zbernom dvore. V niektorých obciach je možné nájsť kontajner na použitý olej priamo pri stojiskách triedeného zberu

TEXTIL A OBUV:

- môžete posunúť známym, ktorí ich využijú, darovať charite, odovzdať na zbernom dvore alebo vhodiť do kontajnerov určených na šatstvo.

STARÉ ALEBO NEPOTREBNÉ HRAČKY:

- darujte niekomu, komu ešte urobia radosť.

www.envipak.sk

Priatelía turisti

Aj tento rok nás zastihol tak ako vlni obmedzením pohybu, ktorý spôsobil nepríjemný koronavírus. Vzhľadom na toto obmedzenie nevieme ako sa bude možné pohybovať v prírode počas zimných mesiacov. Zatiaľ musíme dodržiavať pokyny našich hygienikov a vlády a zamedziť tak šíreniu nebezpečnej nákazy. Ohrozené sú aj všetky naše tradičné hromadné výstupy, ktoré sme po iné roky absolvovali. Neorganizovaný pohyb turistov v prírode je zatiaľ možný iba v rámci okresu. Neostáva nám nič iné iba veriť, že sa situácia bude zlepšovať a tým aj možnosť voľnejšieho pohybu a tak sa nám podarí vystúpiť aspoň na najznámejšie pohoria a kopce v našom okolí /pohorie Tríbeč a Panská Javorina.

V čase adventu Vám prajeme veľa pokoja a trpezlivosti pri prekonávaní týchto nepríjemných dní obmedzovania, krásne vianočné sviatky a do nového roku veľa zdravia, šťastia, pokoja, úspechov a pohybu v zdravom prostredí našej prírody.

Ďakujeme aj Obecnému úradu v Čabe za podporu nášho klubu a tiež ostatným prispievateľom, ktorí sa na nej podieľali. Vďaka patrí aj Nitrianskemu samosprávnemu kraju, ktorý prispel významnou mierou na opravu Rozhľadne Radošinka na jeseň tohto roku.

Ladislav Mellen, Klub slovenských turistov RADOŠINKA

Svet bez kníh si nechcem predstaviť

Známa britská autorka Jeannette Wintersonová kedysi v jednom rozhovore pre svetové médiá povedala, že knihy sú ako dvere. Otvoríte ich a vstúpite do iného sveta. A mne veľmi záleží na tom, aby čitatelia po otvorení mojich kníh na chvíľu zabudli na svet, v ktorom žijú, a vymenili ho za svet hlavných hrdinov (v krimi románoch len na vlastné riziko ☺).

Keď som v roku 2013 prvý raz poslala svoj rukopis do vydavateľstva, ani som sa neodvážila snívať o tom, že ak niekto vôbec moju knihu vydá, nezostane pri jedinom titule. Dnes, presne 7 rokov po vydaní môjho knižného debutu (Len kým si tu, Marenčin PT, 2014), sa teším zo svojej siedmej vydanej knihy Všetko, čo (ne)chcem a šiestich českých prekladov.

Moja najnovšia kniha, ktorá vyšla v marci 2021 vo vydavateľstve Lindeni, sa predierala do korona obdobia trochu ťažšie, keďže jej vydanie sa pripravovalo takmer dva roky od dokončenia rukopisu. Kniha, hoci sme sa tomu ja aj vydavateľstvo všemožne snažili vyhnúť, aj tak nakoniec vplávala do zatvorených kníhkupectiev a jej domovom sa stali online obchody. O to viac ma teší, že príbeh Liany a Niny, dvoch hlavných hrdiniek, sa zapísal do srdc mnohých milovníkov kníh a hľadá si cestu stále k ďalším a ďalším čitateľom. Načretie do tabuizovanej témy bol pre mňa akýsi návrat

od krimi tematiky k spoločenskému románu venovanému predovšetkým ženám.

Snažila som sa, aby príbeh nebol plytkým rozprávaním hlavných hrdiniek, práve naopak. Kým Liana má všetko a navonok je zmierená s tým, že aj život bez detí má zmysel, Nina bojuje s existenčnými problémami, prebýja sa v nefunkčnom vzťahu, čo ju priviedie až na hranicu otázky, či dokáže prežiť v súčasnom svete slobodná matka s dieťaťom odkázaná len na štátne dávky, bez akejkoľvek pomoci a podpory okolia. Skúškam nie sú podrobené len partnerstvá, ale aj ich priateľstvo.

Hoci sa opäť zatvorili dvere kníhkupectiev a aj s knižnicami je to tento rok zložitý, verím, že čitatelia aspoň v tomto

čarovnom predvianočnom období cestu ku knihám nájdu. Ja si svet bez kníh predstaviť neviem a, úprimne, ani nechcem. Keď dom stíchne a ja náhodou nepadnem k spiacim deťom od únavy do postele, popúšťam uzdu fantázii a vstupujem do sveta, ktorý zatiaľ okrem mňa nepozná nik. Či bude temný, realistický, alebo naopak plný lásky a smiechu zatiaľ neprezradím. A ktovie... Možno doň jedného dňa opäť vpustím všetkých...

Eva Hrašková

Prepisy zo školskej kroniky ľudovej školy v Čabe

V uplynulých vydaniach nášho časopisu sme uverejnili prepisy z pamätnej knihy obce Čab. Zdroje z pamätnej knihy sme už vyčerpali, ale v obci bola vedená ešte kronika ľudovej školy, ktorá ponúka taktiež veľmi zaujímavého čítania. V tomto čísle Vám prinášame prepisy školskej kroniky zo školských rokov 1919/20 až 1927/28.

ŠKOLY

Pred r. 1911 v Čabu žiadna škola nebola, lebo ľud. a dedina bola chudobná a tak nebola v stave si školu postaviť a učiteľa platiť tojest školské ťarchý snášať. Dietky chodili do kresťanskej školy a síce katolíci do kresťanskej cirkevnej kat. a evanjelici do cirk. evanjelickej. To dietkam veľmi obťažné bolo, lebo dialka do kresťanskej cirk. kat. školy asi 2 km a do ev. školy asi 3 km bola, v zime a na jar ešte viac, keď vody vyliali. Preto obec už v r. 1909 – om od uhorského min. kultu začala pítať štátnu školu, ale pojednávanie so štátom sa odtiahlo až do r. 1911 – ho. V r. 1910 obec zo štátom pod č. 27,687/ is. uzavrela smluvu, dla ktorej štát do 1. sept. 1911 dá ľud. školu aj s učiteľským bytom vystať za 15,219 ha. 17 halírov, ktorý obnos obec vypožičá, ale zahál túto dlžobu splatí štát obce vypustí na túto dlžobu 5% šk. daň a od učiteľského bytu vočite 200 ha platí obec. Štát si vyviaže, že vyučovaná reč musí byť maďarská. Fundus obec dá, 1000 na obecnom pasienku za humnami. Ponevác obyvateľov 80% obyvateľov je v. kat. a len asi 20% evanjelikov dla smluvi vymenovaný byť sv. kat. náboženstva, učiteľa vždy min. kultúry vymenuje. Ďalej obec je povinná všetké opravi snášať, letné čistenie vykonať, hospodárskej opakovaczej školy cvičiste zaopatriť a keď by sa volakedy druhá učebná siena mala stavať, tak obec musí zo svojej sili jú postaviť a druhému učiteľovi byt zaopatriť. Štát platí učiteľa a všetké ostatné vecné výdavky. Smluva sa uzavrela v Budapešti 18. ... 1910. Podpísal min. kult. Tichy v. r. a v. r. školdozorca.

JÚLIUS NÉMETHY UČITEĽ

V r. 1911 škola s učiteľským bytom sa vystavala a prvý vymenovaný učiteľ bol Július Némethy, ktorý nastúpil 1. sept. 1911. Némethy bol mladý človek, ale nezdravistí, mal suchotu, preto jeho vyučovanie bolo slabé. Účinkoval na tejto škole od 1. sept. 1911 až 15. júl 1917 tojest až do smrti. Prvý predseda bol čabský statkár menom Gejza Jókai.

IRENA SZABOVÁ UČITEĽKA

Po Némethyho smrti bola na tunajšej škole vymenovaná učiteľka slečna Irena Szabová, ktorá od 1. sept. 1917 až do 1. sept. 1919 účinkovala síce tiež slabo lebo pod svetovú válkou dietky veľmi zle chodili do školy, po prevrate bola revolúcia pred ktorú učiteľka ušla, ďalej dostať v dedine nemohla, preto viac sa zdržovala od obce dial a vyučovanie stála, síce ona aj mala vedela slovensky a tak na žiadosť občanov šk. referát ju preložil k inej maďarskej školy.

JÚLIUS LUKÁČ UČITEĽ

V r. 1919 októbri bol vymenovaný síce preložený Július Lukáč šk. učiteľ, bol ženatý s familiou a mal 46 rokov. Ten učiteľ, keď prišiel smutnom stave našiel školu, len 1. a 2. oddiel bol a v 2. oddieli

dietky ani veľké písmená nevedeli. Gejza Jókay predseda zrek-nul a miesto neho za predsedu bol vymenovaný pán Lad. Záthurecky ev. farár uznameníť slovak s Kertu. Učiteľ Lukáč 6. novem. 1919 stanicu zaujal idneť sa stal na práce v čistom v čl. Duchu. Vyučovať začal od 1. oddielu, aby školu zdvíhal usilovnou prácou, v ktorej práce mu veľmi pomáhal pán predseda Lad. Záthurecký a obecný rychtár Michal Jobek tiež oduševnený Čechoslovak.

ŠK. ROK 1919/20

V šk. r. 1919/20 – om už riadne slovenské vyučovanie bolo v čistom Čsl. duchu, v tomto šk. roku všetky dietky sa naučili čítať a písať. Pre občanov v zime po nedelách učiteľ vydržoval prednášky z vlastivedy upevňujúc ich v Čsl. duchu. Šk. poučnictvo mesačne riadne vydržovala porady. Vlastenecké sviatky sa vydržovali a šk. rok za slávnostom bol Záthurecký 30. júna 1920.

ŠK. ROK 1920/21

Šk. rok sa začal 1. sept. a vyučovalo sa diaľ v Čsl. duchu a šk. sa už vyvinula na 3 ročníky. Vlastenecké slávnosti sa zadržali. sa držali poučnicke porady. V zime po nedelkách boli prednášky. Inšpekciu v pán Frant. inšpekt. Poradca držal úspech bol dobrý. Šk. rok sa zaklúčil 28. júna 1921 so slávnosťou.

ŠK. R. 1921/22

Škola sa vyvinula na 4. ročníky. Medzi detma je čisto čl. duch. Riadne poučnicke porady sa držia. Občania sa tešú úspechu svojich dietok. V zime prednášky sa vydržávajú. Škola si zaopatrí dostatočné učebné pomôcky a slávných čl. mužov obrazy. Šk. rok zaklúčil sa slávnosťou 28. júna 1922. Od prevratu všetký vlastenecké by boli zadržané a deň slobody s veľkou slávnosťou.

ŠK. R. 1922/23

Šk. rok sa začal so zápisom 1. sept. Učiteľ sriadil pod podporujúci spolok z ktorého spolku chudobné deti dostali požičať učebnice. Deň slobody s veľkou slávnosťou bola zadržaná. Šk. poučnictvo každý mesiac riadne porady vydržovala. Učiteľ usporiadal ľud. naohubeh, prihlásilo sa 50 pokročilých. Naohubeh sa začal 19. novemb. 1922 a vydržoval sa pondelách 4 hodiny. Učastnica na učebné pomôcky dostali 240 kor. štátnej podpory na 48 chudobných účastníkov. Vyučovalo sa: čítanie, pravopis, počty, zeme – de-jepis Čsl. a občianska náuka. Vyučovanie sa úhonkom 50 hodín. Naohubeh uzavretie bol 4. marca 1923. S dobrým úspechom. Školu bol 1. sept. stúpila za členom do dorastu čl. červeného kríža. Od červeného kríža 20. dec. 1922 chudobné dietky dostali látku, menovite harhet, štof na bavlnu. V máji 4 chlapcov dostala šaty a jeden chlapec zimník. Deň slobody s veľkou slávnosťou bol zadržaný dňa 21. februára 1923. Smútočná slávnosť Dr. A. Rašina. 7.

marca 1923 oslava narodenia pána T. G. Masaryka. 1. mája 1923 oslava deň práce. 4. mája 1920. Smútočná oslava Dr. M. R. Štefánika. V tomto šk. r. škola tu už vyvinula a povýšená bola na ten stupeň na ktorý št. ľud. škola má byť. Pri inšpekcii 9. mája pán školdozorca Ján sám uznal, že úspech je dobrý. Šk. mládeže vyučovala v čistom čsl. duchu. Školu za slávnosťou a skúškou uzavretá bola 28. júna 1923. Po slávnosti obecný rychtár Michal Jobek vyprával k prítomným a k mládeži, aby dial v takomto silnom čsl. duchu pokračovali ďalej v živote, lebo od radosti mu slze roná, že dietky v takom čistom čsl. duchu sú vychované. Učiteľovi v mene obci ďakuje za túto veľkú a peknú prácu čo za štyri roky prác tunajšej školy vykonal. V čisto čsl. – om duchu vynaučoval dietky, držal naohubeh a prednášky. Aj učiteľ poďakoval, že v tej práci Michal Jobek na pomoci bol škole. Školská dochádzka v tomto tak aj minulých rokoch bola dobrá.

ŠK. R. 1923/24

Šk. zápis sa vydržoval 28., 29. a 30. júna 1923. Sedemročná šk. dochádzka sa nie mohla preniesť, lebo každodenných žiakov je 82 a sedadiel je málo. Šk. rok sa začal 1. sept. s „Tedeum“ – om. Dietky všetky sú zaopatrené s učebnicami. Šk. budova žiadala väčšiu opravu na rozkaz okresného úradu obec dľa dala opraviť menovite strechu a zvonku budovu olíčiť a okná gitovať. Iné nutné opravy, jako kuchyňu, ešte nedala opraviť. Videl 11. IV. 1924 Matej Miškóci, šk. min. 27. okt. na deň slobody vykonáva sa šk. slávnosť pri prítomnosti celej obce, oslava veľmi dobre pôsobila na obecnosť, československý duch, jak v mládeži tak aj v obecnosti sa posilnil. V tomto šk. roku keď na ohubeh sa zriadiť nemôhol, lebo sa mu moc účastníkov prihlásilo. 7. marca 1924 sme slávili narodeniny prezidenta T. G. Masaryka. Na túto oslavu tiež sa zhromaždili občania tak preukazujú lásku Tatičkovi. 1. mája sme slávili deň práce, škola bola preplnená s občanmi preukazujú lásku k našej obľúbenej republike. Šk. dochádzka v bež. roku bola dobrá, lepkavé choroby medzi dietkami neboli. Pán šk. inšpektor Matej Miškóci prišiel na inšpekciu 11. apríla, všetko v poriadku našiel, úspech bol dobrý a za pekné ručné práce školu nepochválil. V tomto roku v našej škole sa vyučovali ručné práce chlapecké a dievčenské. Krásne boli zhotovené slamenné klobúky, košíčky, výšivky a strapčeky. 18. mája učiteľ zriadil šk. miestnu výstavu. Vystavené boli ručné práce, kreslenky, úlohy pravopisné, krasopisné a počtové úlohy. Výstavu celá obec navštívila. Peknejšie práce a kresby boli do Nitry na okresnú šk. výstavu poslané a oďal, jako pekné a hodné práce boli do Bratislavy na veľkú šk. výstavu poslané. 28. júna šk. rok zo slávnosťou sme uzavreli.

ŠK. R. 1924/25

Šk. zápis sa vydržoval 28., 29. a 30. júna 1924. Sedemročná šk. dochádzka sa ešte nemohla zaviesť, lebo je 76 žiakov v 1 – 6 ročníku. Šk. rok sa začal 1. sept. s „Tedeum“ – om. Obec dala zhotoviť 3 nové lavice a jednu šk. tabulu na stenu. Škola dostala učiteľku (industriálku) k žen. ruč. Prácam. Deň slobody aj v tomto šk. roku pekne bol oslávený, dietky spievali, recitovali vlastenecké básne a šk. uč. občanom prednášal o vykvitnutí našej túženej slobody. Konca decembra učiteľ zriadil ľud. naokubeh, hlásilo sa 17 účastníkov, ktorým ešte dodatočne 4 sa dali zapísať, tak účastníkov ľud. naukobehu je 21. Kurz trval až do konca februára zakľúčený bol s dobrým úspechom. Na kurivo, svetivo a učebné pomôcky sme dostali 100 Kč. 7. marca sme oslávili dľa zviku narodeniny pána prezidenta. Na oslave sa účastnili v hojnom počte občania preu-

kazujúc veľkú lásku nášmu obľúbenému Tatičkovi – Masarykovi. Na jar pán šk. inšpektor Matej Miškóci sa lúčil od nás, lebo bol menovaný za župného inšpektora. Učiteľstvo nitrianskeho okresu želiac za dobrého vodcu ihneď sa aj tešilo s radostou privítajúc nového pána inšpektora Ferdinanda Klocháňa, ktorý sa nám preukázal ako srdečný muž a kamarád učiteľstva. Badali sme s jeho láskou veľké srdce, keď biednej pospíchal na pomoc i nás na to napomínal. Prosíme Pána Boha, aby sme sa všetci jeho v láskavom srdci umiestnili. 1. mája sme oslávili aj deň práce. V bežiacom šk. roku inšpekciu sme nedostali pre inšpektorskú premenu. V máji obec dala ohradu opraviť. Šk. rok sme zakľúčili so slávnosťou a miestnou šk. výstavou 27. júna. Vystavené boli slohové úlohy, krasopise, počtové úlohy, kreslenky, výkrese, klobúky zo slamy, práce z nožem, modelovanie, košíčky zo slamy, krásne košíčky z papiera na kvetiny a žen. ruč. práce. Šk. zdravotníctvo, dľa lekárskeho prehľadu v bež. šk. roku bolo dobré.

ŠK. R. 1925/26

Šk. rok sme začali 1. sept. s „Tedeum“ – om. Začiatkom šk. roku p. inšpektor úradnú schôdzu držal v šk. ľud. škole v Nitre, kde učiteľom dal úpravu. V bež. šk. roku už robíme náčrtky k vyučovaniu, ktoré pri inšpekcii majú sa inšpektorovi predložiť. sme mali málo uč. pomôcok, preto min. ref. školstva ne likvidovala školám na uč. pomôcky, lež tu sama zakúpila a školám doposlala a síce fyzikálne, zoologické atď. Včul už škola je dostatočne opatrená s uč. pomôckami. Deň slobody (28. okt.) aj bež. školskom roku sme oslávili. Na oslavu sme povolali št. šk. poučnictvo, ob. predstavenstvo a občanom, ktorí sa aj v hojnom počte účastnili preukazujú vernú lásku k našej oslobodenej vlasti. Žiaci básnili, recitovali a spievali. Vyučovanie na jeden týždeň bolo prerhnuté a síce od 16. nov. do 21. nov., lebo učiteľ bol chorý. V tomto šk. roku ľudových. Kurt sme nedržali, lebo nebolo dosť účastníkov.

ŠK. ROK 1926/27

Zápis ku šk. roku 1926/27 sa vydržoval 29., 30. a 31. aug. Šk. rok sme začali presne 1. sept. V sept. obecné zastupiteľstvo pre školu a učiteľský byt 2100 Kč odhlasovalo z čoho sa majú na uč. kuchyňu dvojné dvere zhotoviť a do triedy jedna schopná pre uč. pomôcky. Túto stolársku prácu od obci Zedník kresťanský stolár dostal za 1500 Kč. Za vystavačné 600 Kč obnová sa záchody a šk. ohrada. Deti poriadne navštevujú školu. 28. okt. v deň slobody dľa obyčaje sme oslávili, na oslavy účastnili sa aj občania v hojnom počte. V decembri mnoho detí v osýpkach epidemicky onezdravelo tak, že denne asi 15-20 detí stále nezdravé bolo, ale smrteľný ani jeden prípad nebol. Konca decembra na uč. kuchyňu postavili dvojné dvere, ale šk. skryňa len v januári 1927 bude hotová. Skryňa vo februári bola dohotovená a do učebni postavená, tak učebné pomôcky sa umiestnili. Učiteľka žen. ruč. prác Mária Gyermeková bola zbavená a na jej miesto nastúpila Margita Lukáčová poverená uč. žen. ruč. prác. 28. marca dostali sme inšpektorskú návštevu, dľa ktorej šk. úspech bol uspolahlivý. Dňa 10. apríla zadržali sme oslavy „Mier a lásky čsl. červ. križa“ tiež v prítomnosti obecnstva. 28. júna s oslavou sme uzavreli šk. rok 1926/27.

ŠK. R. 1927/28

Zápis na šk. r. 1927/28 sa konal 29., 30. a 31. augusta. Zapísalo sa do každodennej školy 68 žiakov. Vyučovanie sa presne začalo 1. septembra.

Šk. slávnosť

28. okt. oslávili sme deň slobody s oduševnenou slávnosťou. V mesiaci decembri a v januári veľmi nepriaznivé počasie bolo a preto s majerov deti nemohli poriadne navštevovať školu, ale trpeli miestne dietky, lebo v slabom obleku nastidli a preto na pár dní často nútení boli doma ostať. Učiteľka žen. ruč. prác Mária Gyermeková koncom r. 1926 bola zbavená, lebo štátnu príslušnosť nemala v poriadku, na jej miesto nastúpila Margita Lukáčová poverená uč. žen. ruč. prác.

Osobné zmeny

Dňom 1. mája 1928 nastúpil službu na tejto škole Jozef Alexy učiteľ, ktorý bol sem Referátom min. šk. a nár. osv. v Bratislave ustanovený. Menovaný zastupoval svojho predchodcu počas jeho zdravotnej dovolenej.

Správčstvo

Ihneď pri nastúpení v zmysle menovacieho dekrétu – prevzal J. Alexy uč. i správu školy.

Slávnosti

4. V. 1928 bolo žiactvu pripomenuté v reči učiteľskej tragické skončenie gen. Dr. M. R. Štefánika. Slávnosť obmedzená len na školu. 31. V. 1928, bol pripomenutý žiactvu Martin Kukučín, jeho význam pre náš národ a oznámená jeho smrť.

Z kroniky obce, pred 200 r.

Dňa 6. VI. Je miestny sviatok. Podľa ústneho podania obyvateľstva bol chotár tejto obce zničený silným ľadovcom a krupobitím.

V nasledujúci rok, na ten istý deň spomenutá živelná pohroma opäť zničila všetku úrodu. Obyvateľstvo vidiac v tom predsa len „vz majov“ zaumienilo si deň ten v každom roku zasvätiť Bohu jako iný cirk. sviatok. Od tej doby sa obyčaj tá zachováva.

Šk. výlet

Dňa tohto v r. 1928 bolo použito k šk. výletu do Radošiny a „Čerťovej peci“ u Radošiny.

Zdrav. stav šk. detí

Celkom dobrý v tomto šk. roku až na niekoľko prípadov chrípky, ktorá však skončila bez vážnejších následkov u detí prežpoľných. Očkovanie detí – zdrav. prehliadka Dňa 29. V. 1928 bola prevedené očkovanie ročných detí a urobená zdrav. prehliadka ktorá nevykazovala zvláštnych nálezov na stave žiactva.

Čsl. Červ. Kríž

Jako v minulom šk. r., tak i v tomto bude „Dorast Čsl. Červ. kríža“ organizovaný so 68 členmi.

Koniec šk. roku

Školský rok 1927-28 končil sa dňa 27. VI. 1928, zaspievané „Te Deum“ v kostole a pri záverečnej slávnosti rozdanie žiactvu vysvedčenie. Behom šk. r. vystúpilo 6 žiakov následkom presídlenia rodičov. Počet žiactva na konci šk. roku je 62. Pripustné vysvedčenie neobdržali žiaci IV. Oddelenia, pretože nasledujúcim šk. rokom vstúpi v platnosť zákon 226/92 dľa ktorého bude zavedená na ľud. školách 8 ročná povinná dochádzka školská.

OZNAMY • VÝZVY • UPOZORNENIA

Uzávierka obecných novín:

Uzávierka jarného čísla obecných novín bude 1. marca 2022. Svoje príspevky môžete nosiť na obecný úrad a to buď písané rukou, CD, USB kľúči alebo ich môžete zaslať na emailovú adresu: info@obeccab.sk, balesova@obeccab.sk

Používanie zábavnej pyrotechniky:

Oznamujeme občanom, že je prísne zakázané používať zábavnú pyrotechniku a rôzne druhy svetlíc a pirátov po celý rok okrem 31. decembra /Silvester/.

Voľný pohyb psov po obci:

Upozorňujeme všetkých majiteľov psov, že je treba ich uzatvárať. Mnohé psy sa túľajú cez deň a v noci po obci, čím zneprijemňujú a ohrozujú život občanov obce a hlavne malých detí. Za neuposlušnosť výzvy obecný úrad voči majiteľom psov bude postupovať v zmysle VZN č.4/2013 o niektorých podmienkach držania psov na území Obce Čab. Za pochopenie Vám ďakujeme.

Ordinačné hodiny v Zdravotnom stredisku Nové Sady MUDr. Zdarileková počas vianočných sviatkov, telefónne číslo 0940 366 805

MUDr. Zdarileková oznamuje svojim pacientom, že od 27. 12. 2021 do 2. 1. 2022 čerpá dovolenku. Zastupuje Zdravotné stredisko Zbehy MUDr. Kirinovičová. Telefónne číslo 0902 285250

Ordinačné hodiny Zdravotné stredisko Zbehy

27.12.2021 Pondelok: 7.30 – 13.30
28.12.2021 Utorok: 7.30 – 13.30 (Čakajovce)
29.12.2021 Streda: 7.30 – 13.30
30.12.2021 Štvrtok: 7.30 – 13.30

Ordinačné hodiny v Detskom zdravotnom stredisku počas vianočných sviatkov, telefónne číslo 037/7793167

od 22.12. 2021 do 28. 12. 2021 sa ordinuje v DZS Čakajovce nasledovne:

22.12.2021 Streda:	10.30 – 12.00
23.12.2021 Štvrtok:	10.30 – 12.30
27.12.2021 Pondelok:	10.30 – 12.30
28.12.2021 Utorok :	10.30 – 12.30

od 29.12.2021 do 7.1.2022 sa ordinuje v DZS nasledovne:

29.12.2021 Streda:	7.00 – 9.00 Nové Sady
	10.00 – 12.00 Výčapy – Opatovce
30.12.2021 Štvrtok:	7.00 – 9.00 Čakajovce
	10.00 – 12.00 Výčapy – Opatovce
31.12.2021 Piatok:	7.00 – 9.00 Nové Sady
	10.00 – 12.00 Výčapy – Opatovce
07.01.2021 Piatok:	7.00 – 9.00 Čakajovce
	10.00 – 12.00 Výčapy – Opatovce

ČAROVANIE S VAREŠKOU

Medovníkové guličky

Potrebuje:

Cesto: 250g hladkej múky, 1 vajíčko, 1 čajová lyžička sódy bikarbóny, 30g roztopeného masla, 2 polievkové lyžice medu, 100g práškoveho cukru

Krém: ½ salka, ½ masla

Postup:

Všetky suroviny na cesto si vymiešame a vytvarujeme si placky. Dáme ich na plech a papier na pečenie. V tomto momente je úplne jedno, aký budú mať placky tvar, budeme z nich neskôr tvarovať guličky, takže nemusia vyzeráť dokonale. Pečieme na 180 stupňov asi 10 minút. Pláty si necháme vychladnúť. Kým sa nám cesto pečie, urobíme si krém. Salko zmiešame s maslom a v hrnci vytvoríme krém. Stačí zahriať, nemusí sa variť. Cesto si rozmrvíme nadrobno. Najlepšie bude, keď ich rozmixujete v mixéri. trošku hmoty si dáme bokom na obalovanie. V miske si zmiešame rozdrobené cesto spolu s krémom a hmotu necháme v chladničke pár hodín, prípadne dáme pre rýchlejší proces stuhnúť na 30 minút do mrazničky. Vytvarujeme si guličky, každú obalíme v omrvinkách cesta a poukladáme do dózy. Skladujeme v chladničke. Dobrú chuť.

Karamelové košíčky

Potrebuje:

Cesto: 250g hladkej múky, 50g práškoveho cukru, 1 vanilkový cukor, 140g masla, 2 žĺtky

Krém: 1 Salko karamelové, 140g masla, čokoládová poleva a oriešky

Postup:

V miske si vymiešame všetky suroviny na cesto a necháme ho 30 minút zabalené odpočívať v chladničke. Následne ho natlačíme na spodok malých formičiek, košíkov a dáme piecť na 170 stupňov. Po upečení ich hneď vyklopíme a necháme vychladnúť. Salko a maslo spolu vyšľaháme do krému. Naplníme košíčky a necháme ich v chladničke do druhého dňa. Až potom ich zdobíme čokoládovou polevou a orieškami. Opäť necháme trošku stuhnúť a podávame. Dobrú chuť.

Domáce princezky s kávovým krémom

Potrebuje:

Cesto: 500g hladkej múky, 150g práškoveho cukru, 2 vajíčka, 5 polievkových lyžíc kakaa, 1 vanilkový cukor, 260g masla

Krém: 125g masla, 5 polievkových lyžíc práškoveho cukru, 3 lyžičky instantnej uvarenej kávy, 30g bielej čokolády (alebo aj mliečnej, či horkej)

Postup:

Najskôr si v miske vymiešame polovicu práškoveho cukru s vajíčkami. Vznikne nám krásna žltá, lesklá pena. Druhú polovicu cukru si zmiešame s vanilkovým cukrom a kakaom. Pridáme nakrájané maslo a vyšľaháme mixérom. Obe hmoty si zmiešame dokopy a postupne pridávame múku. Vypracujeme si cesto, ktoré na pomúčenej doske vyvalkáme na hrúbku asi pol centimetra. Povykrajujeme si okrúhle alebo oválne tvary a dáme ich na papier na pečenie a plech. Pečieme na 180 stupňoch asi 10 minút. Kým sa nám keksíky pečú, pripravíme si krém. Maslo si vymiešame s práškovým cukrom, ak je hmota príliš tekutá, môžeme pridať trošku sušeného mlieka. Vznikne nám pena, do ktorej pridáme 3 lyžice uvarenej instantnej kávy. Kto má rád silnú kávovú chuť, môže si uvariť silnejšiu kávu, chuť bude výraznejšia. Čokoládu si nastrúhame a pridáme hoblínky ku krému. Keď nám keksy vychladnú, naplníme ich krémom, ozdobíme a dáme do chladu, aby dobre stuhli. Chutia fantasticky. Dobrú chuť.

Výroba ozdôb na Vianoce jednoduché a krásne, vyrovnajú sa tým kupovaným

Potrebuje: trblietavú penovú gumu (ak nemáte, môžete použiť aj farebný papier), nožnice, špáradlo, koráliky a retiazku na zavesenie

Postup: Vyberieme si dve farby trblietavej penovej gumy, podľa vlastnej fantázie také, akej farby chceme mať hotovú vianočnú guľu. Odstrihneme si z každého obdĺžnik 3 x 15 cm. Každý rozdelíme na 6 pásov dlhých 15cm a širokých 0,5 cm – práca s týmto druhom materiálu je jednoduchá a dá sa to urobiť pomocou špáradla – zatlačíme ho z obrátenej strany do gumovej hmoty a následne už len jednoducho oddelíme. Potom si z jednej farby vystrihneme štvorec 6 x 6 cm a perom si naznačíme po dvoch protiľahlých stranách pásiky. Pásiky majú odstup 5mm. Vystrihneme si ešte pásik 1 x 6 cm, ktorý nalepíme na štvorec ale po tej strane, ktorá nie je označená pásikmi a zrolujeme si ho, tento pásik nám slúži len ako spojka koncov rolky. Teraz lepíme a stáčame pásiky podľa naznačených línií.

Nakoniec si oddelíme 2 pásiky s 8 x 2 cm, ten preložíme, zlepieme a stočíme pomocou pinzety. Na začiatok nalepíme povrázok na zavesenie. Takto vzniknutého „slimáka“ dáme do otvoru v strede. Môžeme ešte dozdobiť korálikmi. Takto vyzerajú hotové guľe.

Zdroj: internet, Nápad a rady. ak chcete môžete si pozrieť aj video na YouTube https://youtu.be/W01PHm45x_k

Projekt realizovaný s podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja

Telovýchovná jednota obce Čab sa v roku 2021 zapojila do výzvy Nitrianskeho samosprávneho kraja, na podporu športu. Projekt s názvom „Materiálne zabezpečenie pre stolnotenisový klub TJ Čab“ bol úspešný a naša telovýchovná jednota získala od NKS na tento projekt finančnú podporu 600 eur. Vo štvrtok 28.10.2021 o 18:00 sa v kultúrnom dome v Čabe, uskutočnilo odovzdanie športového vybavenia, ktoré bolo zakúpené v tomto projekte. V rámci tohto podujatia si hráči nášho stolnotenisového klubu prevzali nové športové oblečenie a vybavenie (dres s logom TJ Čab a NSK, krátké nohavice, uterák). Projekt bol realizovaný s podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Fotoreportáž

Materská škola sa zapojila do projektu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“. Rodičia priniesli krabice papier a samozrejme aj rôzne darčeky. Deti v spolupráci s pani učiteľkami všetko zabalili a odoslali. Darčeky dostanú dôchodcovia a klienti sociálnych zariadení. Ďakujeme všetkým, ktorí s nami zapojili a podporili túto úžasnú myšlienku.

